

HARIV. 684. R. 5, 1, 18. Suçr. 1, 348, 1. MĀRĀ. 128, 22. Spr. 2961. KĀM. NITIS. 7, 51. KATHĀS. 33, 118, 49, 57. मारयन्मृत्युनात्तकम् BHĀG. P. 3, 29, 45 (= 4, 11, 19). MĀRK. P. 105, 13. शस्त्रेणा PAÑĀT. 34, 15. GHAT. 7. BHAT. 16, 22. पापं यातनाभिरमीमरत् RĀGĀ-TAR. 8, 998. (तम् पशुमारममारयत् MBH. 1, 6036. 3, 448. 4, 775. 10, 337. BHĀG. P. 4, 13, 41. मारयते MBH. 13, 1926. मार्यते HIT. 40, 18. मार्यमाण MBH. 1, 6037. मारित MĀRK. P. 105, 14, 19. PAÑĀT. 229, 22.

— desid. मुमूर्षति P. 7, 1, 102. dem Tode entgegengehen, im Begriff stehen zu sterben, zu sterben beabsichtigen NIR. 9, 26. KĀTJ. ÇR. 22, 6, 19. अभोजनेन तत ऊर्ध्वं मुमूर्षत् LĀTJ. 8, 8, 40. मुखाद्दधिरमत्यर्थमुज्जगाम मुमूर्षतः HARIV. 4737. R. 6, 15, 27. R. ed. Bomb. 6, 46, 39. वित्तकेतोर्मुमूर्षसि KATHĀS. 33, 141. RĀGĀ-TAR. 5, 13. स्था मुमूर्षति PAT. zu P. 3, 1, 7. — Vgl. मुमूर्षा, मुमूर्षु.

— अनु nach Jmd (acc.) sterben, Jmd im Tode folgen: व्रतमेव कृतमनुम्रियते (nach dem Comm. hier nur mimisch zu verstehen) TBR. 1, 4, 4, 2. पञ्चा नानुम्रिये R. GORR. 2, 68, 32. 37. मामेवानुम्रियति R. SCHL. 2, 12, 84. 4, 55, 20. BHĀG. P. 3, 8, 3. अनुमृत mit act. Bed. RAGH. 8, 57. mit passiver Bed. 84. Vgl. अनुमरण. — desid. Jmd im Tode zu folgen beabsichtigen RĀGĀ-TAR. 6, 195.

— अभि Jmd (acc.) durch den Tod berühren, — afficiren (beflecken): इन्द्रो वृत्रमकुन्तौ ऽवो ऽभ्यभिषत् TS. 6, 4, 2, 3. TBR. 3, 2, 5, 1. यदेवास्या अभिमतममेध्याम् KĀTJ. 25, 6. गुरुणाभिमृताः ĀCV. GRHJ. 4, 6, 1. — Vgl. अभिमर.

— स्था s. स्नात, welches aber, in Abweichung vom Comm., zu bedeuten scheint: nicht vom Tode berührt, gleichsam nicht bestorben.

— उप caus. so v. a. in's Wasser werfen (Comm.), untertauchen ÇAT. BR. 2, 5, 2, 46. 4, 4, 5, 22. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 727, 23. 728, 22. Vgl. उपमरण.

— परि um Jmd (acc.) her sterben: त एवेनं परिम्रियते KAUSH. UP. 2, 13. TAĪTT. UP. 3, 10, 4 (पर्येनं zu lesen). तं ह पञ्च राजानः परिम्रुः AIR. BR. 8, 28. — Vgl. परिमर.

— प्र s. प्रमृत, प्रमर und प्रमार. — caus. zum Tode führen ÇAT. BR. 2, 3, 3, 8. 2. मर, मृणाति (हिंसायाम्) DHĀTUP. 31, 22. 26. zermalmen, zerschlagen (vgl. मर्दः मृणीहि विश्वा पात्राणि zerdrücken AV. 6, 142, 1. मूर्णं zermalmt, zerbrochen: मूर्णा मृगस्य दत्ताः 4, 3, 6. मूर्ण = मृत gebunden RĀJAM. zu AK. 3, 2, 44. ÇKDR. — Vgl. मर्णा.

— स्था s. स्नातरीतर, स्नातुर ङ.

— उप pass. aufgegeben werden: ते ऽस्य गृहाः पशव उपमूर्धमाणाः इयुः ÇAT. BR. 1, 7, 2, 24. 4, 12.

— परि; hierher dürfte gezogen werden परिमूर्णी (गौः) so v. a. aufgegeben, decrepita ÇAT. BR. 5, 3, 1, 13. KĀTJ. ÇR. 15, 3, 34. = वृद्धा Schol.

— प्र zermalmen, zerstören: प्र मृणीहि RV. 4, 4, 5. त्वया प्रमूर्णी मृदितमग्निर्दत्तु इक्षितम् AV. 12, 5, 64.

— अभिप्र s. अभिप्रमुर.

मर् (von 1. मर) m. v. l. für मर्द im gaṇa पचादि zu P. 3, 1, 134. Tod; die Welt des Sterbens so v. a. die Erde AIR. UP. 1, 2. मर्ताः HARIV. 8464 fehlerhaft für नर्ताः, wie die neuere Ausg. hat. — Vgl. मर्, उर्मर, नृ.

मर्क (wie eben) m. 1) Seuche TRIK. 2, 8, 60. H. 325. Suçr. 1, 21, 12. KĀM. NITIS. 13, 20. VARĀH. BRH. S. 5, 27. 58. 6, 9. 8, 47. 11, 12. 29. 30. 35,

4. 46, 40. जन° 78, 24 = 93, 5. Vgl. मारक, मारि. — 2) pl. N. pr. eines Volkes MĀRK. P. 58, 51.

मर्कत n. Smaragd AK. 2, 9, 92. H. 1064. HALĪ. 2, 20. R. 2, 94, 5 (103, 5 GORR.). RT. 3, 21. शिला MERG. 74. मणि VARĀH. BRH. S. in Verz. d. B. H. 249 (84). PAÑĀT. 3, 7, 31. PRAB. 101, 17. सद्दशानि शस्पाद्याणि PAÑĀT. 9, 6. 68, 23. BHĀG. P. 4, 25, 15. हरिन्मर्कत 8, 2, 4. श्याम 6, 3. 16, 35. मर्का° masc. 10, 33, 7. adj. 4, 9, 62 (मर्कामर्कत ed. Bomb.). — Vgl. मारकत.

मर्कतपत्नी (म° + पत्न) f. eine best. Schlingpflanze, = पाचो RĀGĀN. im ÇKDR.

मर्कतमय (von मर्कत) adj. smaragden: मेदिनीषु ÇI. 4, 56.

मर्कत n. = मर्कत ÇABDAR. im ÇKDR.

मरण (von 1. मर) n. 1) das Sterben, Tod AK. 2, 8, 2, 85. HALĪ. 3, 6. गृहपति° ĀCV. ÇR. 12, 6. KĀTJ. ÇR. 24, 6, 16. जन° 25, 4, 24. 7, 5. 9. 13, 37. 14, 19. जनने मरणे KAUC. 141. NIR. 3, 15. KHĀND. UP. 3, 17, 5. KĀTJOP. 1, 25. M. 5, 77. 79. 8, 108. BHAG. 2, 34. MBH. 1, 4318. 6032. 3, 2342. 13, 70. R. 1, 1, 88. 3, 12. 2, 72, 13. मृत्युं मरणधर्मेण योजयेयम् 3, 29, 18. Suçr. 1, 18, 19. 34, 17. 43, 21. 102, 12. 109, 17. SĀMĀH. 18. 55. Spr. 159. 311. 446. 452. 1581. 2061. 2646. 2742. 3791. 4697. VARĀH. BRH. S. 11, 59. 46, 33. KATHĀS. 36, 80. MĀRK. P. 16, 43. KĀURAP. 49. PAÑĀT. 128, 7. SĀH. D. 64, 4 (गर्वा म° zu trennen). VET. in LA. (II) 8, 8. 28, 3. तत्रियः शस्त्रमरणः durch Waffen den Tod findend MBH. 2, 657. das Ersterben: विद्युतः वृष्टेः AIR. BR. 8, 28. Vgl. काम्य°, धी°, सक्त°, स्नामरणात्. — 2) ein best. Gift, = वत्सनाम RĀGĀN. im ÇKDR.; wohl fehlerhaft für मरण, wie u. वत्सनाम gelesen wird. — 3) Zuflucht; wohl nur fehlerhaft für शरण BALG. P. 4, 24, 56, obgleich drei uns zu Gebote stehende Ausgaben so lesen.

मरणधर्मन् (म° + ध°) adj. sterblich KATHĀS. 56, 263.

मरणात्मक (मरण + आत्मन्) adj. f. °त्मिका den Tod bringend VET. in LA. (II) 13, 8, wo °त्मिका: zu lesen ist.

मरणात् (मरण + अत्) adj. mit dem Tode endend, dessen Ausgang der Tod ist: जीवित Spr. 3217. — Vgl. स्ना°.

मरणात्तिक (wie eben) adj. dass.: रोग MBH. 14, 466. — Vgl. स्ना°

मर्त (von 1. मर) UNĀDIS. 3, 110. m. Tod UGĀVAL.

मरन्द m. = मकरन्द Blumensaft H. 1127.

मरन्दैकस् (मरन्द + ओ°) n. Blume ÇABDĀRTHAK. bei WILSON, मरन्दैकस in der ersten Auflage.

मराली f. eine best. Pflanze, = वृश्चिकाली RATNAM. im ÇKDR.

मराय 1) m. N. eines Ekāha ĀCV. ÇR. 9, 8. ÇĀNKH. ÇR. 14, 39, 1. — 2) n. N. verschiedener Sāman Ind. St. 3, 228, a.

मारयिन् in der Stelle: यस्यैत्वाकुरूपं व्रते रेवाम्मराय्येधते RV. 10, 60, 4. Vielleicht N. pr.

मरौयु adj. nach SĪ. sterblich (von 1. मर) RV. 10, 106, 6. 7. NIR. 13, 5. Vgl. उर्मरायु, welches auch TBR. 3, 7, 6, 7. 9 erscheint und hier vom Comm. durch उर्मरणात् oder उर्मरणोच्छु erklärt wird.

मार m. Kornkammer ĠAṬĀDH. im ÇKDR.

माराम (मर + आ°) m. N. pr. eines Daitja KATHĀS. 47, 20.

मराल 1) adj. weich, sanft TRIK. 3, 1, 26. — 2) m. Flamingo ĠAṬĀDH. im ÇKDR. BALA beim Schol. zu NAIŠH. 6, 72. Spr. 660. ĠIT. 11, 3. NAIŠH.